Interreg North-West Europe
Co-funded by the European Union

CIRCULAR SHIFT

Circular Shift

Ervaringen uit de praktijk: Opschalen van circulaire inkopen (ICT en Textiel) binnen publieke organisaties

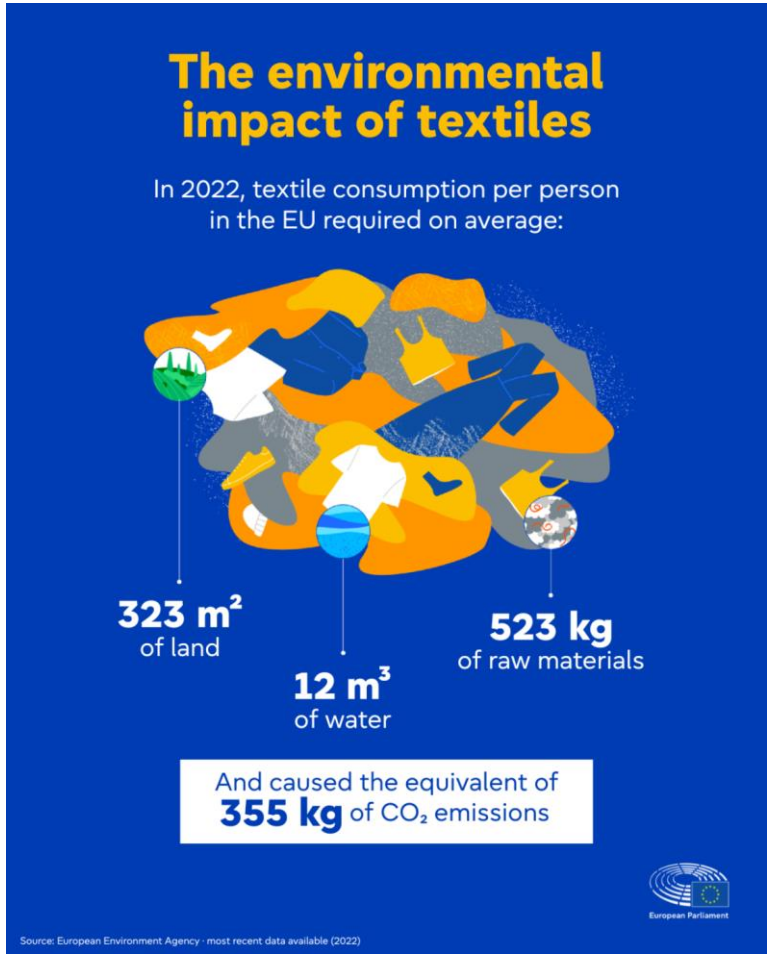
Amber Spuijbroek, Project coordinator CS

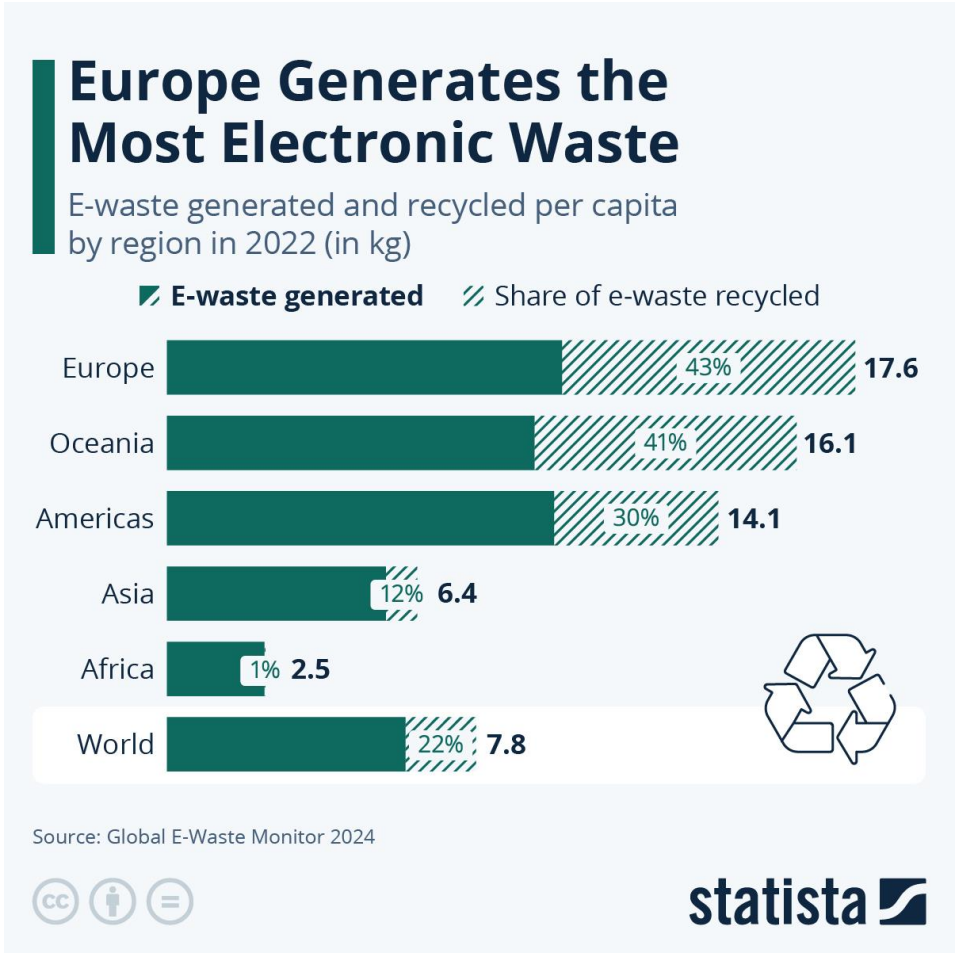
INTRODUCTIE

Interreg North-West Europe
Co-funded by the European Union
CIRCULAR SHIFT

- In het kort CIRCULAR SHIFT
  - Waarom het project
  - EU doelen & Impact
- Ervaringen uit de praktijk
  - Obstakels
  - Wat werkt dan wel?

    Fairphone binnen de Vlaamse overheid
- De rol van EU aanbestedingsregels

The environmental impact of textiles
In 2022, textile consumption per person in the EU required on average:
323 m² of land
12 m³ of water
523 kg of raw materials
And caused the equivalent of 355 kg of CO₂ emissions
European Parliament
Source: European Environment Agency · most recent data available (2022)

Europe Generates the Most Electronic Waste
E-waste generated and recycled per capita by region in 2022 (in kg)
E-waste generated
Share of e-waste recycled
Europe 43% 17.6
Oceania 41% 16.1
Americas 30% 14.1
Asia 12% 6.4
Africa 1% 2.5
World 22% 7.8
Source: Global E-Waste Monitor 2024
statista

PROJECT

Interreg North-West Europe
Co-funded by the European Union
CIRCULAR SHIFT

- Pilots rondom circulaire inkopen worden nog niet opgenomen in de standaard werkwijze van inkoop organizaties.

De markt is (nog) niet klaar

Te kort aan interne toewijding

Geen zicht op impact

INTERNATIONALE SAMENWERKING & IMPACT

Interreg North-West Europe
Co-funded by the European Union
CIRCULAR SHIFT

- Meer slagkracht voor regio overschrijdende problematieken
- Delen van kennis en ervaring
- Stimuleren van innovatie
- Versterken van rechtsorde

PRAKTIJK: welke obstakels ervaren inkopers

Interreg Co-funded by the European Union
North-West Europe
CIRCULAR SHIFT

Vraag- en aanbodzijde onvoldoende bekendheid en capaciteit voor circulaire oplossingen

circulaire oplossingen nog niet gedragen strategie voor organisaties

Markt te laat betrokken, specificaties prijsgericht

Circulaire prestaties na gunning niet gemanaged

PRAKTIJK: welke obstakels ervaren inkopers

Interreg Co-funded by the European Union
North-West Europe
CIRCULAR SHIFT

- Interne rollen inkoopproces:
  - Executive (management, bestuurders)
  - Specialist (duurzaamheidsadviseur, category manager, circular expert)
  - Practitioner (inkoper, aanbestedingsadviseur)
  - Support (contractmanager, assetmanager, monitoring)

Welke rol herken je binnen jouw functie of organisatie?

Barrière	Primair verantwoordelijke rol?	Ondersteunende rollen
Onvoldoende kennis	Specialist	Practitioner, Sustainability & CE, Value Chain Enablers, Executive
Risicomijdende cultuur	Executive	Specialist, Practitioner, Legal Gatekeeper
Prijsgerichte beoordeling	Executive + Finance	Specialist, Practitioner, Sales & Tendering
Te late marktbetrokkenheid	Practitioner	Specialist, Sales & Tendering, Technical & Delivery, Value Chain Enablers
Gebrekkig contractmanagement	Support	Practitioner, Specialist, Technical & Delivery
Tekort aan capaciteit	Executive	Specialist, Champion Team, Value Chain Enablers

circulair inkopen geen verantwoordelijkheid van de inkoper alleen is, maar een ***gedeelde verantwoordelijkheid over de gehele besluitvormings- en contractcyclus***

Praktijkvoorbeeld: Fairphone binnen de Vlaamse overheid

Interreg Co-funded by the European Union
North-West Europe
CIRCULAR SHIFT

Situatie De Vlaamse overheid wilde haar smartphonepark verduurzamen. Gekeken naar de volledige levenscyclus van het apparaat i.p.v. alleen aanschafprijs en technische specificaties

Uitdaging Reparatie lastig of duur voor traditionele smartphones. Hiervoor ontstaat veel elektronisch afval.

Circulaire eisen

- Lange levensduur van het toestel.
- Eenvoudig repareerbaar ontwerp.
- Beschikbaarheid van reserveonderdelen.
- Mogelijkheid tot vervanging van afzonderlijke componenten zoals batterij en scherm.
- Verantwoorde omgang met grondstoffen en productie.

Het succes

Interreg Co-funded by the European Union
North-West Europe
CIRCULAR SHIFT

Aanbestedingsaanpak Er werd geen specifiek merk voorgeschreven, maar functionele en circulaire eisen. Hierdoor mogelijkheid voor innovatieve aanbieders zonder strijdigheid met de Europese aanbestedingsregels.

Resultaat Fairphone kwam als geschikte oplossing. Toestel modulair ontworpen en onderdelen kunnen eenvoudig worden vervangen. Hierdoor wordt de levensduur aanzienlijk verlengd.

"Het succes van circulair inkopen wordt meestal niet beperkt door de aanbestedingsregels, maar door hoe aanbestedende diensten hun behoefte formuleren."

Welke rol kunnen EU Aanbestedingsregels spelen?

Interreg North-West Europe
Co-funded by the European Union
CIRCULAR SHIFT

Perceptie versus werkelijkheid

"Veel inkopers noemen aanbestedingsregels als reden om geen marktdialoog te voeren of geen innovatieve eisen op te nemen. Leveranciers constateren echter dat deze terughoudendheid vaak voortkomt uit angst voor juridische risico's en niet uit daadwerkelijke wettelijke beperkingen"

Hoe ruimte benutten die de EU-aanbestedingsregels bieden?

Schrijf je in voor onze nieuwsbrief!

Meer informatie op onze website

Interreg North-West Europe
Co-funded by the European Union

CIRCULAR SHIFT

Q&A

Contact: Amber Spuijbroek | LinkedIn